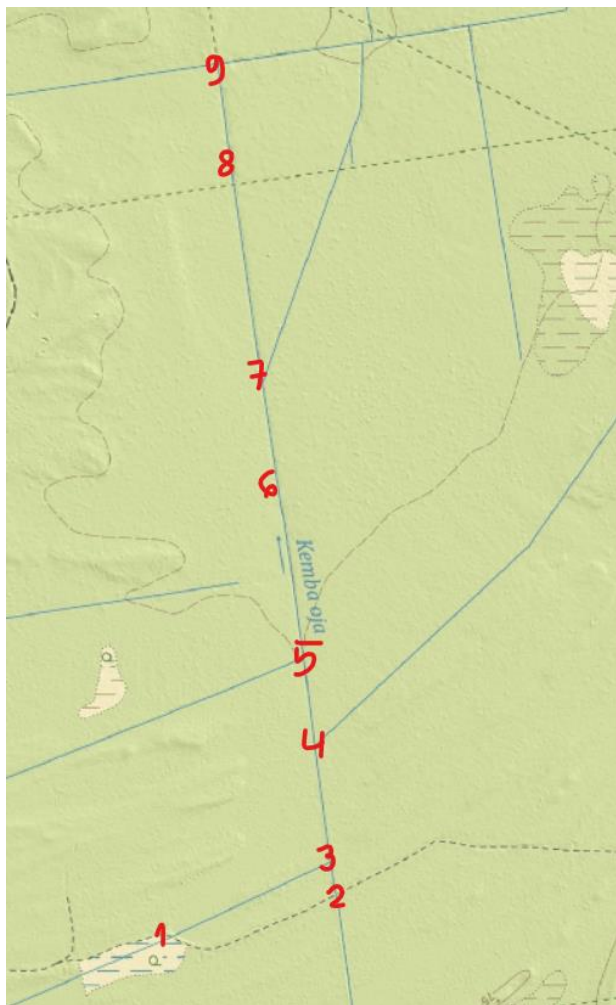

Kemba oja (VEE1080900) ülemjooksu vaatlus

Vaatluse aeg 04.05.25. Vaatleja Marko Vainu

1. Tegelikult selle koha peal kraav üle tee ei lähe. Tee peal on küll sügav lomp, aga selle servad on sõidetud nii sügavaks, et lombist vesi välja ei voola. Teest kirde pool on kraavikoht näha, aga see on üsna kinnikasvanud:

2. Kaardi järgi peaks siin Kemba oja üle tee voolama, aga tegelikult on tee kuiv ning tundub, et tee all pole ka truupi. **ETAKis oleks vaja katkestus teha.** Teest lõuna pool oli kraavis rohkem vett. Teest põhja pool on turbamudane, vähese veega kraavi algus:

3. Ühinevad kaks üsna sarnast turbakraavi. Voolavat vett polnud kummaski:

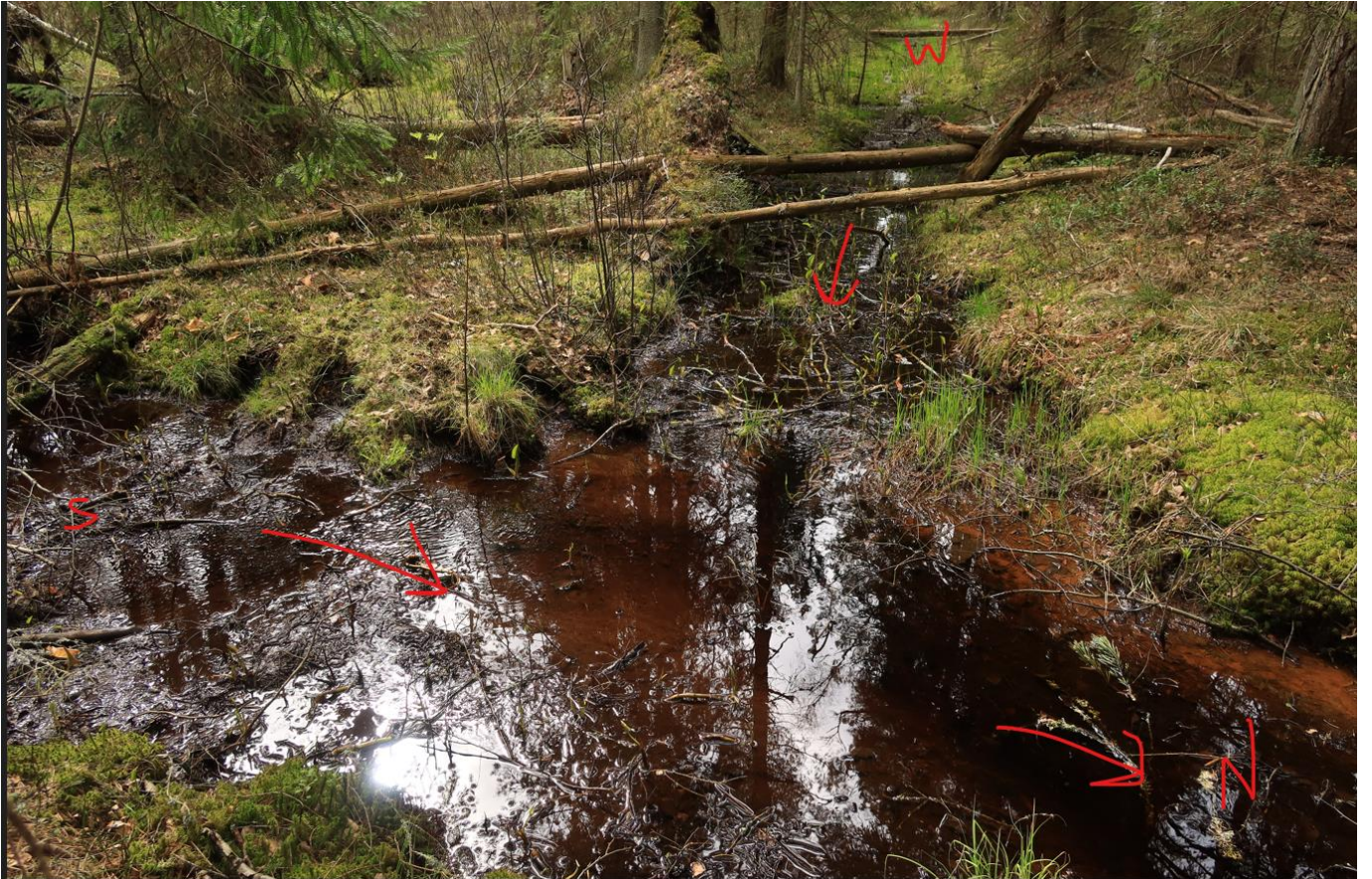
4. Siin on lõuna poolt tulevas kraavis näha aeglast vee liikumist. Kirdesuunaline kraav on ühinemiskohas lai ja vesine, aga juba ühinemiskohast 30 m ülesvoolu on see juba täielikult turbaga kattunud. On näha, et pigem valgub osa lõuna poolt tulevat vett kirde poole kraavi ja imbub turbasse:

5. Kahe sarnase nire ühinemiskoht. Domineeriv puuliik on kuusk ja pole enam siirdesoo. Kallastel asendusturbasammal mustikatega. Siit allavoolu näeb oluliselt ojalikum välja kui kumbki suubuv kraav lõuna või lääne pool:

6. Läänekaldalt lodukaasikust voolab mitmekümne meetri pikkusel lõigul üle maapinna mitu niret ojja:

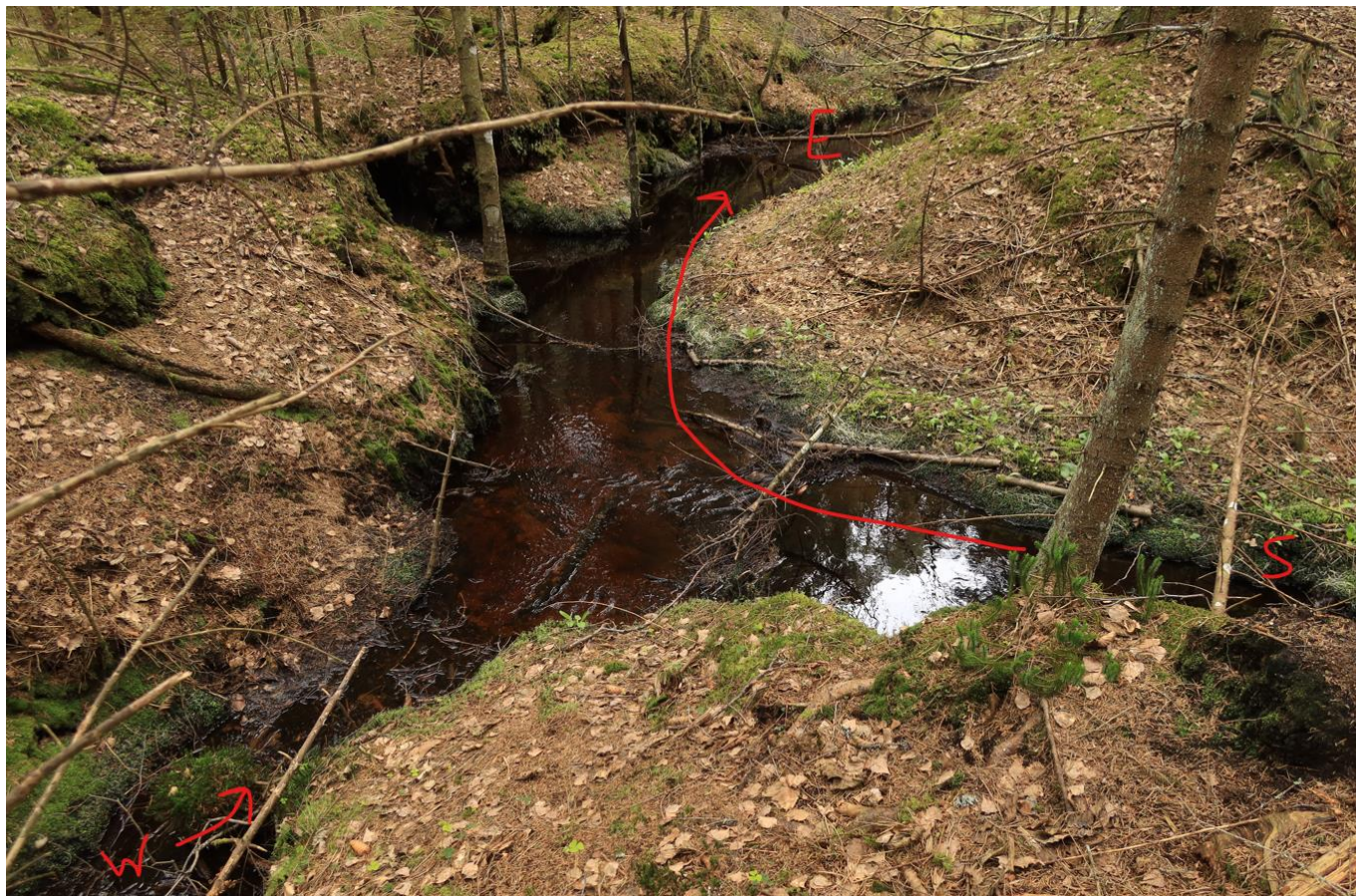

7. Kirdesse suubuva, ilmselt vanemal telje ja põhjasuunalise telje vahel on kuiv katkestus (**ETAKis parandada**).

8. Oja sängis on kuuse juurtest moodustunud poole meetri kõrgune astang:

9. Oja voolab kahe meetri sügavuses kanjonis ja pöörab itta. Läänest tuli ka nire, aga palju väiksem:

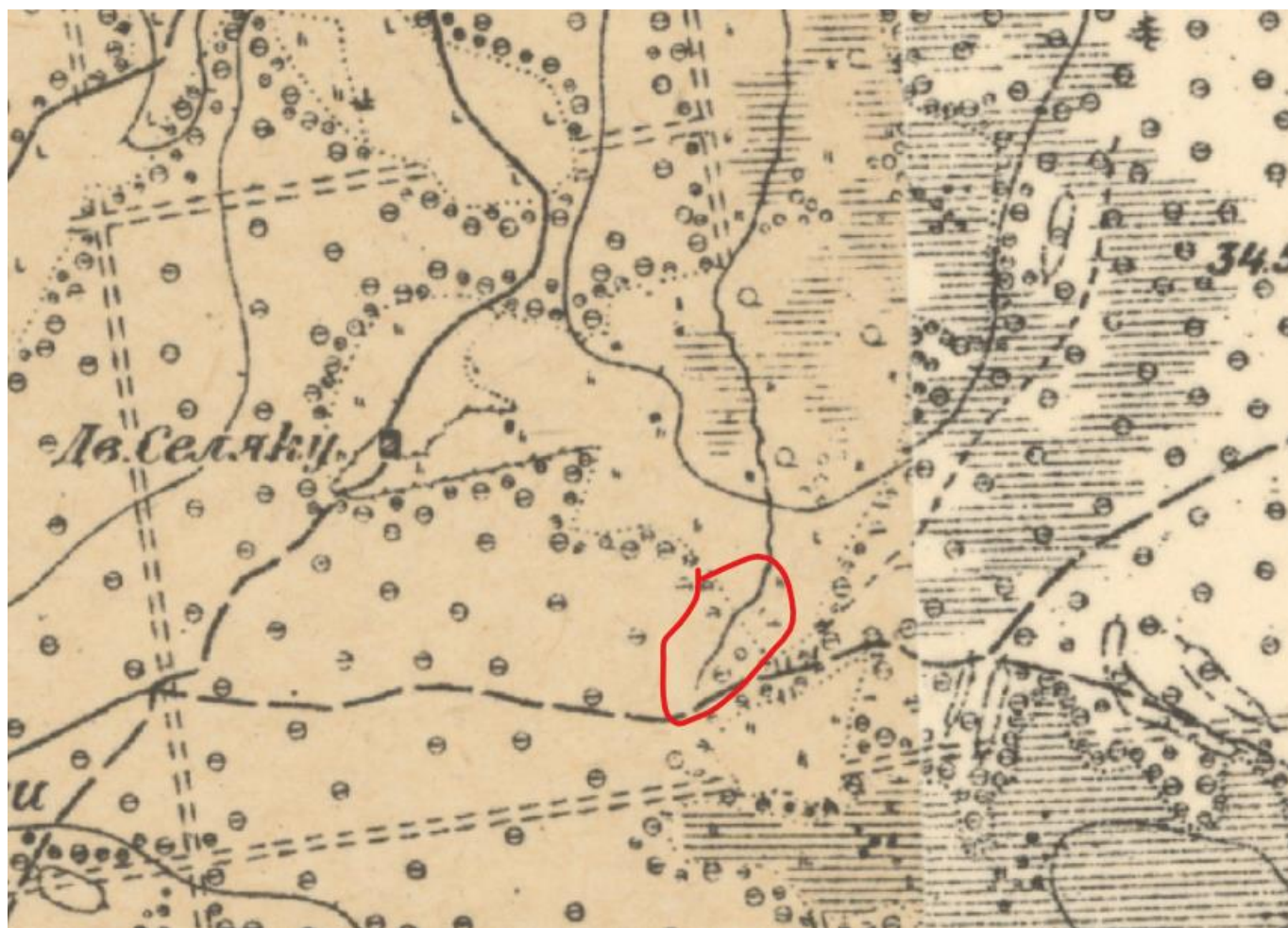

Olukord ajaloolistel kaartidel:

Schmidt'i Eestimaa kaardil on oja lähe märgitud tänapäevase Kemba paisjärve lõunatipu piirkonda:

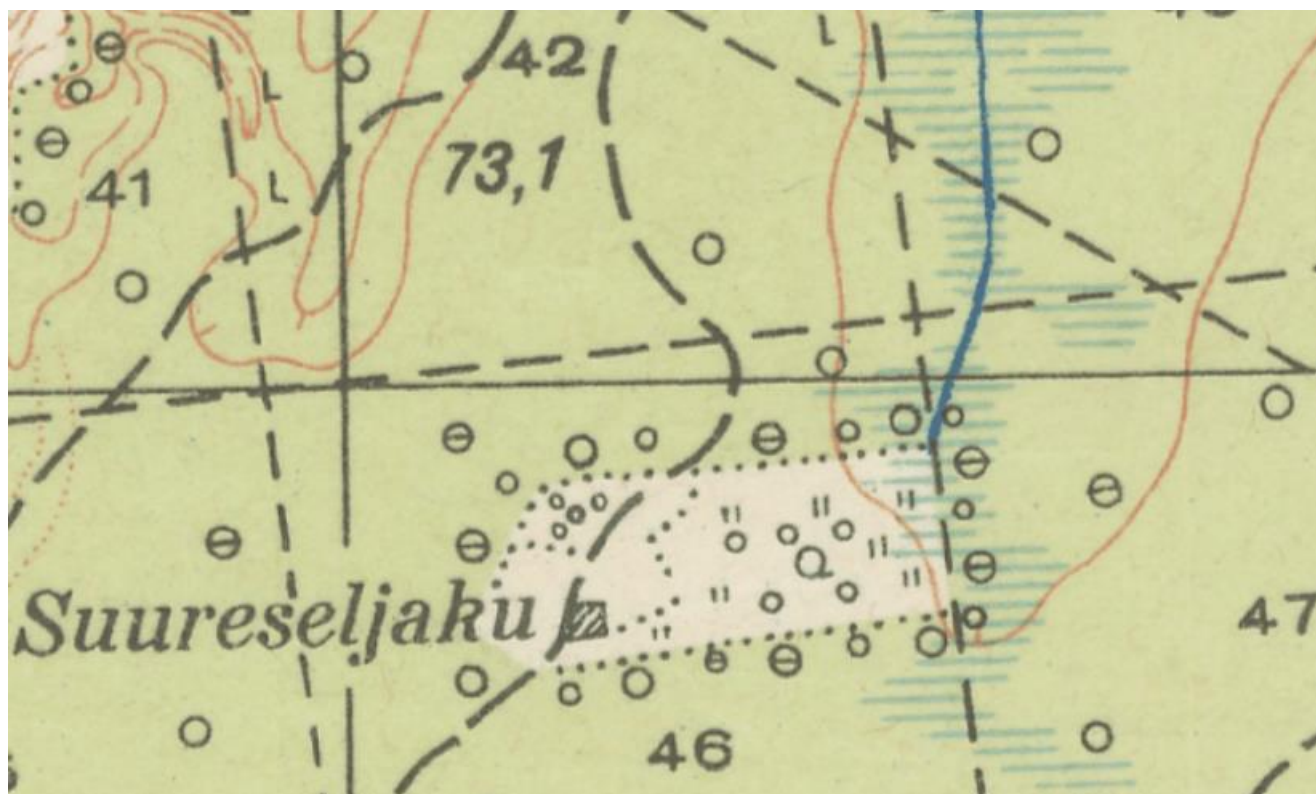
Verstasel kaardil ulatub oja peaaegu vaatluspunktis 2 oleva teeni:

Tänapäeval asub selles piirkonnas ümbritsevast hõredam ja niiskem ala:

EV 1:50 000 kaardil on oja lähe märgitud vaatluspunkti 7:

Järeldused: Ajalooliste kaartide põhjal on Kemba oja alguse saanud Kemba Suureseljaku siirdesoo põhjaosast. Verstasel kaardil kujutatud oja lähte piirkond on tänapäeval ümbritsetud idast ja põhjast kraavidega, mistõttu konkreetselt selle ala peal voolavat niret pole. Selle ala pealt valguv vesi jõuab aga nimetatud kraavidesse ning tänapäevase olustiku põhjal ongi tunnetuslikult sobivaks Kemba oja lähteks nende kahe kraavi ühinemiskoht **vaatluspunktis 5**.